

అ - విభాగము

I. క్రింది 10 ప్రశ్నలలో ఏదైనా 5 ప్రశ్నలకు సమాధానం రాయాలి.

అ) క్రింది పద్యాలలో ఒకదానిని పాదభంగం లేకుండా పూరించండి.

1. ఉత్తమ మధ్యమాధన తప్పకుండగన్
2. ప్రతిమల పెండ్లి క్షుత్తులారునే.

ఆ) క్రింది వానిలో రెండింటికి సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు వ్రాయండి.

1. ఋణము లితై యుత్తమ బుద్ధిన్
2. వార్తయందు జగము వర్తిల్లుచున్నది.
3. బోజనము పెట్టువానికి భక్తిలేదు.
4. సత్యవాక్యమునకు చాపులేదు.

ఇ) క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంధికార్యములు తెలపండి.

1. ధర్మార్థములు	2. అభ్యంతరము
3. పెంపడరు	4. అగుదురుగావున
5. ఇల్లుసేరి	6. ఆముదపు దీపము
7. తుత్తునియలు	8. క్రొంజీకటి

ఈ) క్రిందివానిలో ఐదింటికి విగ్రహవాక్యములు వ్రాసి ఏ సమాసములో తెలపండి.

1. ఆయుర్వేదము	2. అష్టాంగములు
3. ధనధాన్యములు	4. అసాధ్యము
5. క్షుదానలము	6. స్వీయ వృత్తాంతము
7. గగన గంగ	8. అరవింద భవుడు

ఉ) క్రింది పద్యంలోని అలంకారాన్ని తెలిపి, లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.

మొక్కు మొగమున్న చీకటి ముద్దవోలె
విహరణము సేయసాగె గట్టిల మొకండు
దాని పక్షానిలంబున వాని చిన్న
యాముదపు దీప మల్లన నాణిపోయె

(లేదా)

అతిశయోక్తి అలంకారాన్ని నిర్వచించి, లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.

- ఉ) క్రింది పద్యపాదమును గురులఘు నిర్దేశ పూర్వకముగా గణవిభజన చేసి, యతిప్రాసలు గురించి ఏ పద్యపాదమో వివరించునది.

“గడుకొని చేయకుండునె జగన్ముత గర్వము దుర్విమోహమున్”

(లేదా)

తేటగీతి పద్య లక్షణములను తెల్పి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.

- ఎ) ‘అలరాస పుట్టిళ్ళు’లో చెంగల్వరాయుని పాత్ర.
ఏ) అసమర్థుని జీవయాత్రలో సీతారామాపు వంశ విశేషాలు.
ఐ) మానవల్లి వారి వనపర్తి సంస్థాన జీవితం.

అ - విభాగము

II. ప్రతిభాగంనుండి ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు జవాబు రాయండి. (5 × 10 = 50 మా.)

- అ) క్రింది పద్యానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి.

వదలక బుద్ధి సంతరివర్గము నోర్చి జితేంద్రియుండవై
మొదలన దేశకాలబలముల్ మఱి దైవబలంబుఁ గల్గి భూ
విదితబలుండవై యహితవీరుల నోర్వఁగ నుత్సహింతె దు
ర్మదమలినాంధ చిత్తులఁ బ్రమత్తుల నింద్రియనిర్జితాత్ములన్.

(లేదా)

ముప్పు ఘటించి వీని గలిమిన్ గబళించి దేహమున్
బిప్పి యొనర్చు నీ భరత వీరుని పాదము కందుకుండగాఁ
జెప్పులు గుట్టి జీవనము సేయును గాని నిరాకరింప లే
దెప్పుడు నప్పు వడ్డది సుమీ భరతావని వీని సేవకున్

- ఆ) నారదుడు ధర్మరాజునకు చెప్పిన రాజనీతిని సంగ్రహంగా తెలపండి.

(లేదా)

పంచముడు గబ్బిలంతో తన ఆవేదనను నివేదించిన విధానాన్ని వివరించండి.

- ఇ) ‘అలరాస పుట్టిళ్ళు’ కథాంశాన్ని తెలపండి.

(లేదా)

సత్యవతి, చెంగల్వరాయుడు ప్రేమ వృత్తాంతాన్ని చెప్పండి.

- ఈ) సీతారామారావు పిచ్చిపట్టి చేసిన పనులేవి?

(లేదా)

సీతారామారావు భార్య సంసారాన్ని నెట్టుకొచ్చిన తీరు.

- ఉ) వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి జీవిత విశేషాలను వివరించండి.

(లేదా)

నిడదవోలువారి సాహితీప్రజ్ఞను సంగ్రహంగా తెలపండి.